

TÜRKİYE KENT KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

Selânik Caddesi No:82/18 Kızılay/ANKARA
web: www.turkkent.org.tr / www.turkkent.coop
Ticaret Sicil No: 69945

Tel: 0312.417 72 01 Faks: 0312.417 72 02
e-posta: info@turkkent.org.tr / info@turkkent.coop

TÜRKİYE KENT KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ 21 ARALIK 2009 DÜNYA KOOPERATİFÇİLİK GÜNÜ BİLDİRGESİ

TÜRK KENT ailesi olarak tüm kooperatifçilerin 165. Dünya Kooperatifçilik Gününü kutlarız. 21 Aralık tarihi, 28 dokuma işçisinin birer İngiliz Lirası ile çağdaş anlamda ilk kooperatifi kurduğu ve aynı zamanda ortakların eşit haklara sahip olduğu, dayanışmanın, demokrasinin ve etik değerlerin esas olduğu bir işletme modelinin piyasa ekonomisi içinde yer aldığı tarihtir. Ülkemizde Ulu Önder Atatürk'ün bizzat üye olarak kurduğu ilk kooperatiften bugüne gelişen kooperatifçiliğimiz, dünyadaki tüm kooperatiflerin yüzde 10'una ulaşmıştır.

Bugün serbest piyasa ekonomisinden kaynaklanan sorunlarla ve ekonomik krizlerle baş etmenin en iyi yolu olarak kooperatif girişimler gösterilmektedir. Uluslararası Kooperatifler Birliğinin 2009 yılı Genel Kurulunda kooperatiflerin dünya genelindeki önemli sorunların çözümündeki rolü vurgulanmıştır:

- **Kooperatif Girişimler ve Ekonomik Kriz:** 2008 finansal krizinden sonra küresel olarak ekonomik durum hızla kötüye gitmektedir. Piyasaların aşırı kâr maksimizasyonu hedefinden kaynaklanan kriz, ortak kazançları düşürmekte, istihdamı azaltmakta, kooperatiflerin üretim etkinliklerini, üyelerinin günlük hayatlarını olumsuz etkilemekte ve finansman sıkıntısı yaratarak kooperatifleri doğrudan etkilemektedir. Buna karşın kooperatifler ekonomik krizlere karşı, özel şirketlerden daha esneklerdir. Kooperatif, bir gönüllü ve demokratik işletme modeli olarak insanların ihtiyaçlarına hitap etmekte, kooperatif üyelerinin üretime yönelik etkinliklerini ve geçimlerini korumaktadır. Kooperatiflerin istihdam yaratmak ve sürdürülebilir kalkınma için toplulukları ile işbirliği yapmasına olanak sağlanmalıdır.
- **Sürdürülebilir Enerji Ekonomisine Doğru:** Dünya, yükselen enerji fiyatları ve ekosistemlerdeki iklim değişikliğinin, özellikle tarım ve gıda üretimine etkilerinden kaynaklanan, benzeri görülmemiş küresel bir ekonomik yıkım tehdidi ile karşı karşıyadır. Yenilenebilir enerji türleri –güneş, rüzgar, su, jeotermal ve biyoyakıt- artan bir şekilde rekabet edebilir hale gelmektedir ve enerji altyapısı ile depolama teknolojilerinin geliştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Kooperatifler, etik değerleri, ilkeleri ve aynı zamanda coğrafi dağılımları ile bu konuda liderliği üstlenebileceklerdir.
- **İklim Değişikliği Konusunda Kooperatif Gündemi:** ICA, dünya ekonomisinin önemli sektörlerinde aktif olan 1 milyardan fazla kooperatifçiyi temsil etmektedir. Birleşmiş Milletlerce dünyanın en büyük üye tabanlı sivil toplum örgütü olarak belirlenmiştir. Kooperatif değerleri, özellikle adalet ve sosyal sorumluluk, İklim Değişikliği konusunda kooperatifleri harekete geçirmektedir.
- **Kooperatifler ve Barış:** Dünya genelinde barışın sağlanması, tüm insanların ortak hedefi olmakla birlikte ulaşılamadığı sürece sadece bir hedeftir. Barışı tehdit eden şiddet ve düşmanlık toplumlar ve gruplar arasında, uluslar ve devletler arasındakinden daha az değildir. Karşılıklı anlayış, güven ve ortak çaba, çatışmaların barışçıl çözümünde temel oluşturur. Çatışmaların çözümü sürdürülebilir insani kalkınma ile ilişkilendirildiği zaman barış, gerçekçi olarak sağlanabilir. Böylece barış insanlara, bugün daha iyi bir yaşam ve gelecek için daha büyük umutleri getirir. ICA ve kooperatif örgütleri, sosyal, ekonomik, kültürel, politik ve dini farklılıklarla ayrılan insanları ortak iyiye bağlı projeler ve örgütler aracılığı ile başarılı bir şekilde bir araya getirmektedir. Demokratik süreç ve içerme üzerinde duran kooperatif modelin, toplumlar, uluslar ve bölgeler içindeki tansiyonun düşürülmesinde en etkin yol olduğu kanıtlanmıştır. Kooperatif örgütler sürdürülebilir insani gelişme ve çatışmaların çözümünü ilişkilendiren etkin kuruluşlar olarak hizmet verebilirler.

TÜRKİYE KENT KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

Selânik Caddesi No:82/18 Kızılay/ANKARA
web: www.turkkent.org.tr / www.turkkent.coop
Ticaret Sicil No: 69945

Tel: 0312.417 72 01 Faks: 0312.417 72 02
e-posta: info@turkkent.org.tr / info@turkkent.coop

- **Kooperatifler ve Nükleer Silahsızlanma:** Soğuk Savaş biteli yirmi yıl olmuş ve barışın egemen olacağı bir dönemin başladığı görüşü oluşmuştur. Ekonomik eşitsizlik dünyada artan sayıda çatışmaya ve kavgaya sebep olmakta ve uluslararası barışa erişilmesine engel olmaya devam etmektedir. Salgın hastalıklar, doğal afetler, açlık, fakirlik, iklim değişikliği biyo çeşitliliğin azalması da istikrarsızlık yaratmaktadır. Günümüzün zor engellerini aşmak için kooperatifler gibi aynı felsefe çerçevesinde bir araya gelmesi umut vericidir. Dünya bugün kooperatiflere öncekinden çok daha fazla ihtiyaç duymaktadır.

Dünyanın karşı karşıya olduğu sorunların çözümünde kooperatiflerin rolünü ve çağrısını tüm politika yapıcıların dikkate almasını umuyoruz.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), 2009 yılında yayınladığı “Kriz Dönemlerinde Kooperatifçilik İşletme Modelinin Dayanıklılığı” Raporunda, kooperatiflerin ekonomik krizlerde hayatta kaldığını, daha da önemlisi krizlere karşı koyabildiğini göstermektedir. Kriz döneminde üyelerinin ihtiyaçlarını karşılamaya, üretmeye ve istihdam sağlamaya devam eden kooperatiflerin bu başarısı, krizlerin aşılmasında rol alacak en önemli işletme modeli olarak “kooperatifçiliğin” öne çıkmasını sağlamıştır.

Birleşmiş Milletler; 2012 yılını dünya kooperatifçilik yılı ilan etmek üzere hükümetlere çağrıda bulunmuştur. Genel Sekreterliğin 13 Temmuz 2009 tarihli “Sosyal Gelişimde Kooperatifler” Raporunda; üyelerinin yararına örgütlenmiş olan işletmeler olarak kooperatiflerin, özellikle zor ekonomik zamanlarda ve piyasa başarısızlığı durumlarında başarılı olan bir işletme modeli sunduğunu, kooperatiflerin yerel halkı organize ettiğini ve koşullarını iyileştirmelerini sağladığını, sosyal içermeyi, sosyal korumayı ve toplum inşasını arttırırken, verimli istihdam yaratarak, gelirleri yükselterek ve yoksulluğun azalmasına yardımcı olarak girişimci gelişmeyi teşvik ettiğini ve desteklediğini vurgulamaktadır. Birleşmiş Milletler Raporunda sosyo-ekonomik gelişme için kooperatiflerin geliştirilmesinin temel yolu olarak, oluşumlarının ve büyümelerinin sürdürülebilir bir şekilde, kooperatif değerleri ve ilkeleri ile uyumlu olarak ve özerkliklerine saygı duyarak teşvik edilmesi olduğu belirtilmektedir.

Ülkemizde ise kooperatif sayısı yüksek olmakla birlikte üye sayısı dünya ortalamasının altındadır ve kooperatifler sosyal ve ekonomik dar boğazlar nedeniyle her geçen gün güç kaybetmektedir. Tüm dünyada kooperatifler hükümetlerin desteği ile güç kazanırken ülkemizde son yıllarda kooperatiflere daha önce sağlanan tüm devlet destekleri kesilmiş diğer yandan işsizliğin artması ve gelirin düşmesi nedeniyle halkımızın gücü kalmamıştır.

TÜRKKENT olarak büyük önderimiz ATATÜRK'ün açtığı yolda; istihdam yaratılabilmesi, yoksulluğun azaltılabilmesi, gelir adaletinin ve sosyo-ekonomik gelişmenin sağlanabilmesi ve demokrasinin geliştirilebilmesi için Hükümeti kooperatifleri teşvik etmeye; sosyal sorumluluk sahibi tüm kooperatifçileri, ülkemiz ve dünyanın geleceği için ortak sorunların çözümüne katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

Yeni yılın sağlık, başarı ve barış getirmesi dileklerimizle kamuoyunun bilgilerine saygılarımızla sunarız.

H. Mehmet AKSOY
TÜRKKENT YÖNETİM KURULU a.
Genel Başkan